

Полтавський вісник № 23 (1403).

2 червня 2016.

Коваленко Ольга

«Остання любов Гетьмана» у контексті XVIII Міжнародного театрального фестивалю «Мельпомена Таврії»

Полтавський академічний обласний український музично-драматичний театр ім. М.В. Гоголя підкорював херсонську публіку виставою «Остання любов Гетьмана», яку було включено у програму одного з наймасштабніших мистецьких форумів країни – фестивалю «Мельпомена Таврії».

Для гоголівців було великою честю виступати на одному сценічному майданчику з найуспішнішими театральними колективами країни та зарубіжжя. «Мельпомена Таврії» – знаний театральний фестиваль, який щороку проходить наприкінці травня, збираючи в Херсоні акторів, драматургів, режисерів, критиків, любителів театального мистецтва з різних куточків України і зарубіжжя для творчого спілкування, обміну досвідом, створення нових цікавих мистецьких проектів.

– Цьогорічний XVIII театральний фестиваль «Мельпомена Таврії» виявився наймасовішим, адже загальна кількість учасників налічувала понад 800 гостей, – зазначив президент фестивалю, директор Херсонського академічного обласного українського музично-драматичного театру ім. М. Куліша заслужений діяч мистецтв України Олександр Книга. – Постійні друзі та нові учасники фестивалю щорічно наприкінці травня відкладають усі свої справи і приїждять до нас на нашу привітну Херсонщину. Цього року ми прийняли 30 театрів, що продемонстрували 32 вистави.

Надбанням творчого колективу організаторів стало те, що фестиваль – це яскрава подія, яка поширюється на кілька мистецьких майданчиків, де майже з ранку до пізньої ночі панує атмосфера натхнення, творчості, мистецтва. Крім того, що протягом дня учасники, гості, експерти та глядачі могли дивитися по три-чотири вистави на основній сцені театру ім.М.Куліша, спуститися в експериментальний простір Сцени під колом, побувати на Сцені під дахом, насолоджуватися затишком Театру-кафе або перейти у приміщення Херсонського театру ляльок, із четвертої години працювала так звана «грін-зона» фестивалю, де відбувалося знайомство з відомими драматургами та письменниками й початківцями, з різножанрово спрямованими музичними колективами міста, читалися нові п'єси, наживо виступали музиканти та солісти театру ім.М.Куліша. До речі, саме ця комфортна «зелена зона» мистецтва просто неба найбільше припала до душі місцевим жителям, які, просто гуляючи парком, що поблизу театру, мали змогу долучитися до «Мельпомени», відчувати її дух у повітрі сонячного Херсона з 20 по 28 травня.

– Ми прагнули, щоб афіша фестивальных заходів вирізнялася розмаїттям цікавих постановок і подій, – поділився Олександр Книга. – Ми ніколи не задаємо якоїсь окремої, особливої тематики виставам, щоб вони могли потрапити до нас. Це насамперед останні прем'єри сезону, цікаві проекти.

Так, цього року на «Мельпомені Таврії» поруч із національними (київський театр ім.І.Франка, київська оперета, російський театр ім.Лесі Українки), академічними (кіровоградський театр ім.М.Кропивницького, полтавський театр ім.М.В.Гоголя, миколаївський театр музичної комедії, львівський театр «Воскресіння», херсонський театр ім.М.Куліша, київський молодий театр, луганський театр, чернігівський театр ім.Т.Шевченка, київський театр ляльок) своє експериментальне мистецтво презентували «Перша сцена сучасної драматургії», творчі майстерні Олега Роєнка та Володимира Нечипоренка, квартет «DEKRU» та гучний у театральному просторі «Дикий театр» із Києва. Міжнародну ж театральну спільноту на Херсонщині пощастило представляти колективам із Грузії, Польщі, Румунії, Португалії, Австрії, Угорщини та Литви. Окрім можливості відкрити для херсонського глядача свій підхід до театрального мистецтва, іноземним учасникам «Мельпомени» у вільні від показів та переглядів вистав хвилини (яких було надзвичайно обмаль) організатори пропонували знайомства з перлинами краю, показували українську гостинність та зігрівали теплом своїх сердець.

Зустріч полтавського театру ім.М.Гоголя з херсонською публікою відбулася на четвертий день «Мельпомени Таврії» в атмосфері щиросердечного діалогу театр – глядач. «Остання любов Гетьмана», поставлена херсонським режисером Сергієм Павлюком, стала однією з наймасштабніших постановок фестивалю на історичну тематику. Епічність постановки, складність долі історичної постаті, глибока, насичена символами та знаками режисура не відштовхнула і не налякала херсонського глядача. Вистава гоголівців стала своєрідним простором для пізнання глибин людської сутності. Вона спонукала задуматися над тим,

що всі ми грішні, тому молитися за спасіння власної душі й душі ближнього ніколи не пізно.

За своє одкровення полтавський «Мазепа» отримав від херсонської публіки гучні овації та вигуки «браво!». Одні витирали сльози, інші дискутували на предмет правдивості деяких фактів біографії гетьмана. Та головне, що не було байдужих до тієї історії, яку гоголівці засобами театрального мистецтва розповіли зі сцени херсонського театру.

– Я в Херсоні не вперше, устиг звикнути, що місцевий глядач – дуже вимогливий, але все ж щирий і щедрий у випадках, коли справді сприймає театр, який йому до вподоби, – поділився емоціями після виступу виконавець ролі Мазепи народний артист України Василь Голуб. – Враження від нашої нової зустрічі на цьогорічному фестивалі найтепліші! Я радий, що виставу, яку вже встигли полюбити в Полтаві, тепер побачили і в Херсоні. Для нас кожна вистава на нового глядача – хвилювання, адже це додаткова перевірка: чи зможемо знову й знову відкриватися, сповідатися через той чи інший образ. Якщо це вдається, у фіналі чуємо оплески.

«Мельпомена Таврії» залишається одним із театральних форумів, де вистави все ж оцінює професійна експертна рада. І хоча як таких «першодругих» місць не існує, кожного року провідні критики та театрознавці відзначають режисуру, кращу гру акторів, пластичні та сценографічні рішення представлених у фестивальній програмі вистав. Тож, окрім омріяних оплесків, що почули актори полтавського театру у фіналі вистави «Остання любов Гетьмана», приємною новиною стало те, що експертна рада відзначила гру провідної актриси нашого театру Наталії Сизової – «Жіноча роль другого плану» за створений нею образ польської графині Ганни Дольської. До речі, лідером фестивалю, володарем гран-прі стала вистава чернігівського театру ім.Т.Шевченка «Комедія помилок» (режисер

– заслужений артист України Андрій Бакіров), яку днями пощастило побачити і полтавській публіці в рамках гастрольного туру цього театру в нашій області.

Гарний творчий настрій після відвідування фестивалю «Мельпомена Таврії» гоголівці зберегли ще на декілька днів. Те, що колектив виїхав із Полтави майже повним творчим складом, дало змогу на зворотному шляху зіграти вистави ще й для шанувальників театрального мистецтва в Миколаєві та Кіровограді. Для наймолодших презентували казку «Царівна Ква-Ква», для дорослих – перлини репертуару – вистави «Ханума» та «Остання любов Гетьмана».

А в цей час свою творчу ходу на Херсонщині продовжувала «Мельпомена». На останок – скандальний, креативний, надсучасний «Vій 2.0» з відголосками сюжету Гоголя, осучаснений і наближений до

сьогодення драматургом Наталією Ворожбит у постановці Максима Голенка з творчою командою «Дикого театру» (відзнака експертної ради за режисуру, музичне рішення) та закриття фестивалю на п'ятому майданчику – Лісовому театрі – вистава «Ніч на полонині» (режисер – Сергій Павлюк) від Луганського академічного обласного українського музично-драматичного театру, який тимчасово базується у Сєверодонецьку, але не припиняє свого прагнення бути українським, служити своєму глядачу. Такий специфічний простір на свіжому повітрі став надзвичайно влучним для передачі фантазмагоричного світу гуцульських мавок та лісових жителів, які «ожили» у виконанні акторів луганського театру. Виступ цього колективу поставив завершальну крапку цьогорічної «Мельпомени Таврії», отримавши відзнаку від експертної ради «За громадянський вибір, мужність та віддане служіння театру», чим ще раз утвердив гасло 18 фестивалю «Україні – миру та злагоди!» і те, що театр – це ще один потужний фронт, де нині ведеться боротьба за духовність нашої нації.

Участью у XVIII Міжнародному театральному фестивалі «Мельпомена Таврії» завершилася фестивальна діяльність гоголівців, але не гастрольна. Уже 6 червня колектив полтавського театру ім.М.В.Гоголя вирушає у Слов'янський район, щоб відіграти вісім казок для наймолодших глядачів, аби знову продовжити боротися за культуру, за розвиток театру, за пропаганду його як такого, що допомагає нам навіть у найтяжчі часи залишатися людьми.